

PRÁVNICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Central European
Digital Media
Observatory

CENTRUM PRÁVA, TECHNOLOGIÍ A DIGITALIZACE

KULATÝ STŮL K DIGITAL SERVICES ACT

Dne **2. října 2023** se na Právnické fakultě Univerzity Karlovy uskutečnil kulatý stůl k evropskému nařízení **Digital Services Act** (dále také "DSA"). Kulatý stůl se zaměřil na implementaci DSA v České republice a na Slovensku. Akce proběhla pod záštitou vicepremiéra České republiky Ivana Bartoše a Ministerstva průmyslu a obchodu a dále za aktivní účasti zástupců Českého telekomunikačního úřadu a slovenské Rady pre mediálne služby.

V rámci diskuze účastníků kulatého stolu byla probírána tato témata:

- problematika nelegálního obsahu,
- mimosoudní řešení sporů podle DSA,
- důvěryhodní oznamovatelé.

IMPLEMENTACE DSA V ČESKÉ REPUBLICCE

Zástupci Ministerstva průmyslu a obchodu potvrdili, že návrh zákona o digitální ekonomice bude v nejbližší době předložen do mezirezortního připomínkového řízení. V tomto směru Česká republika přistoupila pouze k minimálnímu pojetí implementace (obdobně jako např. Slovensko). Zástupci ministerstva zároveň zmínili, že na implementaci DSA se podílelo částečně také Ministerstvo spravedlnosti. Článek 9 DSA bude totiž vyžadovat změnu trestního řádu. U úpravy zacházení s nelegálním obsahem bude většina ustanovení přímo použitelná z DSA.

Klíčovou otázkou bylo, kdo bude vykonávat funkci koordinátora digitálních služeb. V rámci koncepčních debat bylo nakonec rozhodnuto, že tímto koordinátorem bude **Český telekomunikační úřad**.

Mimosoudní řešení sporů. Subjekt pro mimosoudní řešení sporů bude t certifikován ČTÚ v rámci správního řízení. Pro zájemce bude k dispozici online formulář. Problematické je, zda nějaký subjekt zvládne naplnit veškeré podmínky dle článku 21 DSA. V současné době dva subjekty projevíly zájem, nicméně se teprve uvidí, zda budou schopni naplnit podmínky.

Důvěryhodní oznamovatelé. Důvěryhodným oznamovatelem bude moci být pouze právnická osoba. Obdobně jako u mimosoudního řešení bude k dispozici online formulář a status bude udělovat ČTÚ v rámci správního řízení. Taktéž už zde byl projevěn zájem ze strany některých subjektů o certifikaci.

SITUACE NA SLOVENSKU

Na Slovensku je od minulého roku účinný zákon o mediálních službách (264/2022 Z.z.). Tento zákon upravuje v § 151 možnosti podání podnětu týkající se nelegálního obsahu **Rade pre mediálne služby**. § 151 by pak do velké míry měl naplnit požadavky článku 9 DSA.

Stejně jako v České republice bude implementace na Slovensku provedena pouze v minimálním režimu. Projednání návrhu zákona se očekává cca v prosinci 2023 a účinnost od února 2024.

Rada pre mediálne služby aktivně spolupracuje s dalšími orgány (např. policie) při řešení podnětů ohledně nelegálního obsahu. Spolupracuje také přímo s platformami jako je Google, Facebook nebo TikTok.

Rada plánuje v prvním roce rozšířit počty o 16 nových zaměstnanců. Ideální by bylo podle zpracované studie dosáhnout 80 nových míst, nicméně reálně jich tolik nejspíše nezískají.

Mimosoudní řešení sporů. Původně byla myšlenka, že by to mohli vykonávat mediátoři. Slovenská implementace směrnice o ADR toto ale neumožňuje. Žádná entita zatím nespĺňuje požadavky článku 21 DSA. Je zde ale myšlenka vytvoření regionálního orgánu, který by pokrýval více zemí.

Důvěryhodní oznamovatelé. Je zde myšlenka, že by se důvěryhodní oznamovatelé vždy zaměřovali pouze na některý typ nelegálního obsahu.

POHLED POSKYTOVATELŮ SLUŽEB

Na poskytovatele bude nově dopadat celá řada nových povinností, např.:

- transparentnost podmínek,
- nutnost respektovat příkazy orgánů veřejné správy k odstranění nezákonného obsahu,
- zveřejňování zpráv o moderaci obsahu,
- povinné zavedení notice & action,
- odůvodňování rozhodnutí a informování uživatelů a stěžovatelů,
- oznamování podezření na trestnou činnost v rámci celé EU,
- povinnost vracení obsahu, pokud nebyl prohlášen za nezákonný či v rozporu s podmínkami,
- transparentnost v oblasti reklamy a algoritmických procesů.

Schválením DSA byl poprvé celoevropsky zaveden systém Notice & Action. Poskytovatelé také nově budou mít povinnost náležitě péče, už nebudou mít absolutní moc nad obsahem.

V praxi však mohou vznikat následující problémy:

1. DSA přímo neupravuje, co se rozumí nelegálním obsahem – to bude záviset na konkrétním národním právu. Problematické to může být v případech, kdy v jednom členském státě je nějaký obsah považován za nelegální a v jiném není (často to tak bude v případech ochrany osobnosti). Břemeno posouzení a odpovědnosti pak leží na poskytovateli služby. Vodítka lze použít z rozhodnutí ESD C-460/20.
2. Problémy s mimosoudním řešením sporů – rozhodnutí nebudou závazná, ale poskytovatelé musí spolupracovat. DSA nestanovuje územní omezení ani povinnou online formu řízení. Zároveň není jasné, jak to bude s úhradou nákladů, např. zda má pokrývat i náklady na právní zastoupení.

Dalším problémem může být regulace obsahu, který je škodlivý, ale není jasné, zda je nezákonný (příkladem jsou dezinformace).

DALŠÍ POZNATKY Z DEBATY

Přijímání podnětů. ČTÚ počítá s tím, že bude přijímat podněty i od veřejnosti. Ty by mohlo přijímat i bez implementace podle správního řádu. Formu podnětu se nechystá omezovat. Zároveň zástupci ČTÚ uvedli, že ČTÚ nemůže a nebude posuzovat, co je a co není nelegální obsah. Na Slovensku existuje detailní upravený postup, na podněty existuje přímo online formulář. O podnětech rozhoduje senát volených zástupců jako správní orgán, v řízení je účastníkem pouze platforma a nikoliv uživatel. Platformy občas rozporují příslušnost Rady pre mediálne služby. Zástupci Rady pre mediální služby předpokládají aplikaci článku 9 DSA i na vnitrostátní řízení.

Osvěta mezi adresáty. MPO se chystá do budoucna pořádat další akce se stakeholdery. Zároveň vytvořilo k DSA i [Q&A](#), které jsou dostupné na webových stránkách ministerstva. ČTÚ se pak chystá o osvětu u poskytovatelů služeb.

Na Slovensku je v plánu kampaň, která bude cílit také na uživatele a nástroje, které jim DSA dává.

Kulatý stůl se soustředil pouze na některé dílčí výzvy, které implementace DSA do národních právních řádů přinese. Nicméně pro účastníky bylo zajímavé srovnat si podobnost i rozdílnost přístupů v České republice a na Slovensku.